

Του Πιερ Μαριβό, από το Θέατρο Ενα.
Σκηνοθεσία: Ανδρέας Στάικος, Εύης Γαβριηλίδης. Σκηνικά-κοστούμια: Σταύρος Αντωνόπουλος. Μουσική: Κώστας Κακογιάννης. Στίχοι/Βοηθός Σκηνοθέτης: Κύρος Ρωσσίδης. Διδασκαλία Τραγουδιών/Πιάνο: Κορίνα Αβρααμίδου. Χορογραφία: Μαρίνα Μαραθοβουνιώτου. Φωτισμός: Ανδρέας Χριστοδουλίδης
Παίζουν: Λέα Μαλένη, Ζωή Κυπριανού, Γιώργος Μουαϊμης, Θανάσης Δρακόπουλος, Μαρίνος Ξενοφώντος, Κώστας Καζάκας.

ΥΠΑΡΧΟΥΝ έργα και σκηνοθέτες που ψάχνουν χρόνια να βρουν ο ένας τον άλλο. Βέβαια, ο Πιερ Μαριβό δεν είναι ένας από τους συγγραφείς, τα έργα του οποίου στερήθηκαν καλής σκηνοθεσίας στο παγκόσμιο θέατρο, αντιθέτως. Όταν, όμως, πρόκειται ο «γαλλικότατος» από τους θεατρικούς συγγραφείς να προσαρμοστεί στο σύγχρονο ελληνικό θεατρικό λόγο, οι προοπτικές επιτυχίας περιορίζονται δραματικά και εξαρτώνται πρώτα απ' όλα από το σωστό σκηνοθέτη.

Ο Εύης Γαβριηλίδης είναι ο «σωστός» για τον Μαριβό, διότι τα τρία κατά τη γνώμη μου απαραίτητα ζητούμενα για το ανέβασμα του έργου Μαριβό - η κομψότητα, η λεπτότητα της μορφής και η άνετη διασκεδαστικότητα - πάντα ήταν οι στόχοι που φιλοδοξούσε να φτάσει στις παραγωγές του ο σκηνοθέτης, έστω και σε βάρος οποιωνδήποτε άλλων στόχων. Εάν, όμως,

«Το παιχνίδι του Ερωτα και της Τύχης»

εκτός αυτών των ζητούμενων, κάποιος γυρέψει άλλα από το θέατρο του Μαριβό, τα έργα του θα φερθούν ιδιότροπα. Θυμάμαι τους άγονους πειραματισμούς του Νίκου Χαραλάμπους στην παραγωγή της ΕΘΑΛ «Ο θρίαμβος του Ερωτα» του Μαριβό, όπου η παράσταση ήταν απογύμνωμα της πλοκής από τη στιλιστική, αισθητική και ιστορική της μορφή. Αυτό, βέβαια, δε σημαίνει ότι ο Μαριβό δεν ανεβάζεται χωρίς τη μουσειακή αναδημιουργία της Ροκοκό εποχής του, χωρίς την εικαστική ανάπλαση των πινάκων του Βαττό για σκηνικό, χωρίς την πιστή απόδοση ολόκληρου του πρωτότυπου κειμένου, κάπως φλύαρου για το σύγχρονο αυτί.

Ο Εύης Γαβριηλίδης βρήκε τρόπο να διατηρήσει την ουσία του ύφους του Μαριβό, κάνοντας μόνο επιτρεπτές απλουστεύσεις. Το Ροκοκό, το στυλ του 18ου αιώνα, δεν υπάρχει χωρίς το περιττό, χωρίς την υπερβολή στη μορφή, χωρίς την πολύπλοκη διακοσμητικότητα. Στη σκηνοθετική συνταγή του Γαβριηλίδη υπάρχει η φινέτσα, υπάρχει το παιχνίδισμα της κάθε γραμμής, αλλά το έργο που ανεβάζεται δεν είναι του Μαριβό, είναι το «Παίζοντας το Μαριβό» των Γαβριηλίδη-Ρωσσίδη. Η αποστασιοποίηση των δημιουργών της παράστασης βάζει τα απαραίτητα εισαγωγικά για το «le marivaudage» το μαριβο-ισμό. Η αραίωση της μετάφρασης του

γαλλικού κειμένου με πολλούς στίχους του Κύρου Ρωσσίδη συμβάλλει στην «αντικατάσταση», πάντως το αποτέλεσμα είναι απολαυστικό.

Η παράσταση πέτυχε, σαν ένα γλύκισμα με καλά υλικά. Ο Εύης Γαβριηλίδης φρόντισε για την ποιότητα όλων των συστατικών της παράστασης. Το καταπληκτικό σκηνογραφικό ένστικτο του Σταύρου Αντωνόπουλου τον οδήγησε ακριβώς στη δημιουργία συμβολικής γενίκευσης της αισθητικής της εποχής του Μαριβό. Και δεν μπορώ να μην αναφέρω ότι αυτή η παράσταση βγήκε παράλληλα με τη θαυμάσια σκηνογραφική και ενδυματολογική δουλειά του Αντωνόπουλου στον «Εβραίο της Μάλτας», στον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου. Η μουσική του Κώστα Κακογιάννη μάλλον χαριτωμένη, παρά φινετσάτη, έστεκε πιο κοντά στη δική μας εποχή παρά σ' εκείνη του γαλλικού 18ου αιώνα και καλά έκανε.

Ο συνδυασμός της με τους στίχους του Κύρου Ρωσσίδη και με την εκτέλεση της Κορίνας Αβρααμίδου έδινε το αναγκαίο σπρώξιμο στην πλοκή της υπόθεσης και πρόσφερε στους ηθοποιούς ευκαιρίες για πολύ χαριτωμένα «νουμεράκια». Το Θέατρο Ένα έτυχε να διαθέτει απόλυτα ταίριαστο για τις ανάγκες του έργου υποκριτικό σύνολο. Είδαμε τη Λέα Μαλένη στο ρόλο της Άννας Φρανκ, της παιδούλας στο «Τσού-

κο», της Αγνής του Θεού, της σκυλίτσας Σύλβιας. Είναι πολύ ευαίσθητος δέκτης των μηνυμάτων των έργων, πολύ εύπλαστο υλικό στα χέρια των σκηνοθετών και ταυτόχρονα πολύ ευδιάκριτη κάτω από την ύλη του ρόλου προσωπικότητα. Στην άλλη Σύλβια του Μαριβό, η Λέα Μαλένη μας έκανε ν' απολαύσουμε όχι μόνο το αποτέλεσμα, αλλά την ίδια τη διαδικασία της υποκριτικής λειτουργίας.

Η Ζωή Κυπριανού και ο Κώστας Καζάκας δημιουργούν ένα φοβερό κωμικό ζευγάρι. Πολύ θα ήθελα να δω και άλλες φορές το ντουέτο αυτό σε άλλα κωμικά έργα (Γκολντόνι, Γκότσι, Μπομπασιέ, Μολιέρου, ανεβάστε μας κι άλλα!). Αυτοί, μαζί με τη Μαλένη, αποτελούν τη βασική κωμική δύναμη της παράστασης, αλλά και η δεύτερη τριάδα (ο Γιώργος Μουαϊμης, ο Μαρίνος Ξενοφώντος και ο Θανάσης Δρακόπουλος) συμβάλλουν εξίσου στην ποιότητα της σταθερότητας. Ακόμα μια παρουσία στη σκηνή, η Κορίνα Αβρααμίδου, εκτός από τη συνοδεία στο πιάνο, προσφέρει και συνεχή σχολιασμό των δρωμένων με τη μιμική του προσώπου, ενισχύοντας την αποστασιοποίηση για την οποία μιλήσαμε πιο πάνω. Κατά κάποιο τρόπο παίζει το ρόλο του Τάσου Αναστασίου, που σε πολλές παραστάσεις του Γαβριηλίδη ήταν κάτι σαν τη ζωντανή και περιπλανώμενη υπογραφή του σκηνοθέτη. Λοιπόν, Μαριβό ή «Παίζοντας το Μαριβό», ο Εύης Γαβριηλίδης μας χάρισε μια παράσταση αρχοντική.

ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ